

آشنایی با مدل آموزش مربیان

گردآوری و ترجمه:

بهزاد حشمتی

آموزش

هدایت

رهبری

گوش دادن

مشاهده

پشتیبانی

مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های فنی و حرفه‌ای

ITC

مرکز تربیت مربی
و پژوهش های فنی و حرفه ای

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

ITC

مرکز تربیت مربی
و پژوهش های فنی و حرفه ای

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

آشنایی با مدل آموزش مربیان

گردآوری و ترجمه:

بهزاد حشمتی

کلیه حقوق این اثر متعلق به مرکز تربیت مربی و پژوهش های فنی و حرفه ای می باشد.

پاییز ۱۴۰۰

مدل آموزش مربیان

مدل آموزش مربیان (TOT) با هدف ایجاد انگیزه و مشارکت استاد مربیان در آماده سازی و هدایت مربیان جدیدی که در یک موضوع یا مهارت خاص و یا به طور کلی در آموزش تجربه‌ی کمتری دارند، در نظر گرفته شده است. در یک کارگاه آموزش مربیان، می‌توان گروهی از مربیان زنده، کارآموده و با صلاحیت را تربیت نمود که بتوانند مطالب را به افراد دیگر آموزش دهند. از این رو به جای داشتن فقط یک مربی که برای مدت طولانی یک دوره را تدریس می‌کند، می‌توان چندین مربی در اختیار داشت که یک دوره را به طور همزمان در مدل آموزش مربیان تدریس کنند. این امر به این معنی است که یک شرکت کننده جدید در دوره آموزشی معمولاً تحت نظارت یک مربی باتجربه آموزش می‌بیند، تمرین می‌کند و سپس بخش‌های آموزشی را به سایر متقاضیان آموزش می‌دهد. استاد مربی و سایر مربیان شرکت کننده در دوره مربیگری باید از بهترین روش‌های توسعه حرفه‌ای استفاده کنند.

اهداف

هدف اصلی از مدل آموزش مربیان آماده سازی مربیان و آموزشیاران برای ارائه موثر اطلاعات، پاسخ به سوالات شرکت کنندگان و هدایت فعالیت‌هایی است که موجب تقویت و تثبیت یادگیری می‌شوند. اهداف دیگر مواردی را در بر می‌گیرد که اطمینان می‌دهد مربیان می‌توانند:

- شرکت کنندگان را به منابع تکمیلی و مواد مرجع هدایت کنند
- مباحث را رهبری کنند.
- به طور موثر گوش کنند
- مشاهدات دقیق انجام دهند.
- به شرکت کنندگان کمک کنند آموزش را به شغل خود پیوند دهند.

مربیان شرکت کننده همچنین اهمیت بر قراری تماس بصری ، ارائه نگرش مثبت ، فصاحت در گفتار، آراستگی ظاهری و حفظ انگیزه و رفع ابهام را می‌آموزند.

پیامدهای مورد انتظار

شرکت کنندگان در نتیجه‌ی حضور در آموزش مربیان قادر خواهند بود:

۱. شیوه‌های رایج در ارائه آموزش را در یک برنامه آموزشی مبتنی بر شواهد بکار ببندند
۲. مهارت‌های تسهیل کننده پذیرفته شده برای ارتقای مشارکت تعاملی فراگیران ، اعمال بازخوردی ، تفکر انتقادی و کسب مهارت را ارائه نمایند
۳. در ارائه استراتژیهای کلیدی آموزش متداول مانند ، طوفان مغزی ، جلسات بررسی یا پردازش فرایندها ، نقش بازی کردن و تمرین تبحر نشان دهند.
۴. در موقعیت‌های دشوار آموزشی از جمله رفتارهای ناسازگار فراگیران سطوح مداخلاتی مناسب را بکار بگیرند
۵. یک برنامه اجرایی ابتکاری را به منظور تقویت مهارت تسهیلگری و آموزش خود آغاز کنند

مؤلفه‌های آموزش مربیان

هنگام طراحی آموزش مربیان ، لازم است زمان کافی برای اطمینان از انتقال موثر یادگیری فراهم شود. در هنگام تعیین میزان زمان مورد نیاز برای یک جلسه آموزشی ، باید نوع و تعداد موضوعات که از عناصر زیر تشکیل شده ، مد نظر قرار گیرد:

- ارزشیابی اولیه
- تمهیدات اولیه
- دستور کار مربی و مشارکت کنندگان.
- راهنمای تسهیلگری .
- مدل سازی مهارت ها و موضوعات قابل ارائه.
- اصول یادگیری بزرگسالان
- تمرین مهارت و بازخورد.
- برنامه عملیاتی
- پشتیبانی برنامه‌ریزی شده تکمیلی

شرایط مورد نیاز برای شرکت در یک دوره آموزش مربیان

برای دستیابی به نتایج مورد نظر، شرکت کنندگان در یک برنامه آموزش مربیان باید از میان مربیان با تجربه و ماهر که دارای شرایط زیر را داشته باشند انتخاب شوند:

- سطح مهارت پیشرفته در آموزش و مهارت‌های تسهیلگری و ترغیب مشارکت فراگیران بزرگسال
- موفق در رشته خود و سرآمد در حوزه موضوع مورد نظر
- توانایی حضور کامل در دوره.
- توانایی ارائه آموزش در صورت ضرورت (انعطاف پذیر؛ قادر به سفر)
- هدف اصلی از مدل آموزش مربیان، آماده سازی آنان برای ارائه موثر اطلاعات، پاسخگویی به خواسته های شرکت کنندگان و هدایت فعالیت‌هایی است که موجب تقویت و تثبیت یادگیری می شود.

تعاریف

- ارزشیابی اولیه** - دانش قبل از آموزش، مهارت‌ها و علایق مربیان شرکت‌کننده را به منظور تعیین یا آگاهی دادن در طرح ریزی آموزش، ارزیابی می‌کند.
 - تمهیدات اولیه** - دانش و اطلاعات مورد نیاز را برای ورود به دوره آموزش مربیان در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌دهد.
 - اصول یادگیری بزرگسالان** - بینش لازم را در مورد نحوه یادگیری بزرگسالان ارائه می‌دهد و می‌تواند به مربیان کمک کند تا در شیوه انجام کار خود موثرتر واقع شده و پاسخگوی نیازهای فراگیرانی باشند که به آنها خدمت می‌کنند.
 - تمرین مهارت و بازخورد** - با روش در خواست از یک شرکت‌کننده برای ارائه مطالب به دیگر شرکت‌کنندگان فرصت‌های لازم را برای تمرین فعالیت‌ها یا محتوی مد نظر فراهم می‌کند. سپس سایر فراگیران نظرات خود را در خصوص این ارائه بیان می‌کنند.
 - برنامه ریزی عملیاتی** - از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود با آماده سازی یک طرح عملیاتی مراحل متوالی و فعالیت‌های لازم برای پیاده سازی یک استراتژی موفق را رعایت نمایند
 - پشتیبانی برنامه‌ریزی تکمیلی** - به محض تکمیل رویداد توسعه حرفه‌ای که به منظور تقویت دانش و سطوح مهارتی شرکت‌کنندگان صورت می‌گیرد، یک برنامه کامل پشتیبانی تکمیلی مستمر و هدفمند ارائه می‌شود. هدف از پشتیبانی برنامه‌ریزی تکمیلی تقویت انتقال استراتژی‌ها یا مهارت‌های آموخته شده است تا بتوان آنها را به طور موثر حفظ کرد و به کار گرفت
- آموزش مربیان**
- یک کارگاه آموزشی تربیت مربیان که می‌تواند گروهی از مربیان شایسته را تربیت نماید که بتوانند مطالب را به افراد دیگر آموزش دهند.
- هدایت شرکت‌کنندگان**
- شرکت‌کنندگان را مستقیماً به منابع تکمیلی و مواد مرجع راهنمایی می‌کند.
- رهبری مباحث**
- فعالیت‌هایی را پیش می‌برد که یادگیری را تقویت می‌کند
- گوش دادن موثر**
- به مربیان کمک می‌کند تا در اقدامات خود موثرتر عمل کنند و به نیازهای فراگیران خود پاسخگوتر باشند.
- انجام مشاهدات**
- نگرش نحوه یادگیری بزرگسالان را ارائه می‌دهد و به مربیان کمک می‌کند تا در اقدامات خود موثرتر عمل کنند.
- پشتیبانی از فراگیران**
- در پایان یک دوره آموزشی توسعه حرفه‌ای یک برنامه کامل پشتیبانی مستمر و هدفمند ارائه می‌دهد

یک کارگاه آموزشی آموزش مربیان می‌تواند گروهی از مربیان شایسته را تربیت نماید که می‌توانند مطالب را به افراد دیگر آموزش دهند.

منبع: <https://www.cdc.gov/healthyschools/trainingtools.htm>